

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss av Sänkt restaurang- och cateringmoms, delbetänkande av Utredningen om sänkt moms på vissa tjänster, SOU 2011:24

Fi2011/1404

Sammanfattning

- Konkurrensverket tillstyrker förslaget om sänkt restaurang- och cateringmoms. Förändringen medför minskad konkurrenssnedvridning och avgränsningsproblematik, främst gentemot livsmedel som redan idag åtnjuter en lägre mervärdesskattesats. Det medför även sänkta administrativa kostnader och minskar risken för fusk.
- Konkurrensverket förordar en enhetlig momsskattesats. Fördelarna med en neutral konsumtionsbeskattning överväger nackdelarna.
- Konkurrensverket har inga synpunkter på hur förslaget bör finansieras.

Konkurrensverkets utgångspunkter

Konkurrensverket förordar en enhetlig momsskattesats. Olika skattesatser riskerar leda till konkurrenssnedvridningar mellan olika företag och branscher. Därtill uppkommer betydande gränsdragningsproblem mellan närliggande verksamheter, i det aktuella fallet främst mellan livsmedel för avhämtning och restaurangtjänster. Olika skattesatser utgör även en administrativ börda för företag och myndigheter. De eventuella oönskade fördelningseffekter som till följd av en mer enhetlig mervärdesskattesats kan uppkomma för enskilda hushåll eller verksamheter kan motverkas av andra riktade insatser från statsmakternas sida.

EU:s och Sveriges regler om mervärdesskattesatser

Som framgår av utredningen ingår restaurang- och cateringtjänster i den lista i mervärdesskattedirektivet över varor och tjänster som en reducerad skattesats får tillämpas på. Medlemsstaterna har alltså möjlighet att tillämpa en reducerad skattesats på vissa varor och tjänster. Den 1 januari 2011 tillämpade 14 andra EU-medlemsländer en reducerad skattesats på restaurang- och cateringtjänster. Det är således inte heller ovanligt att en reducerad skattesats tillämpas på detta område.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Konkurrensverket ser fördelar med konvergerande skattesatser medlemsstaterna emellan, eftersom det leder till ökad konkurrensneutralitet även över gränserna.

Neutral eller optimal beskattning

Generellt förordar Konkurrensverket en neutral beskattning av konsumtion, det vill säga att alla varor och tjänster beskattas med samma procentsats. Detta skiljer sig från teorin om optimal beskattning där hänsyn tas till priselasticiteten på olika varor och tjänster.

Enligt teorin om optimal beskattning bör skattesatserna sättas så att behovet av skatteintäkter nås med så små välfärdsförluster som möjligt. Välfärdsförluster uppkommer i det här fallet när konsumenterna substituerar bort från priskänsliga varor och tjänster och väljer andra alternativ, vilket orsakar snedvridningar på marknaden.

Samtidigt riskerar olika skattesatser ge upphov till snedvriden konkurrens mellan olika varor och tjänster eftersom företagen inte ges likvärdiga förutsättningar konkurrera med varandra. Det kan i sin tur hämma effektivitet, innovation och utvecklingen av livskraftiga företag och därmed leda till välfärdsförluster. Eftersom olika skattesatser dessutom ökar administrativa kostnader är det Konkurrensverkets slutsats att en neutral beskattning är att föredra.

Minskade snedvridningar av sänkt mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster

En sänkt mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster leder till minskade snedvridningar gentemot varor och tjänster som redan beläggs med nedsatt mervärdesskatt, samtidigt som det ger ökade snedvridningar gentemot varor och tjänster som fortsatt kommer beskattas med den högsta skattesatsen.

I remissen framgår att många av de varor och tjänster som beläggs med nedsatt skattesats är substitut till restaurangbesök, exempelvis varor inom rekreation och kultur. Ökad efterfrågan på restaurang- och cateringtjänster påverkar då substituten negativt, vilket minskar dagens snedvridning.

En annan snedvridning som kommer motverkas är den mellan livsmedel, som idag är belagd med 12 procents mervärdesskatt, och restaurang- och cateringtjänster. Det är särskilt angeläget att utjämna skattesatsen mellan dessa kategorier, eftersom den höga utbyttbarheten leder till särskilt påtagliga konkurrensnedvridningar och ger mindre nogräknade företag möjlighet att otillbörligen minska sina momskostnader genom att betala in moms för livsmedel för sådant som bör karakteriseras som restaurang- eller cateringtjänster.

Konkurrensverket anser att dessa argument starkt talar för förslaget om en mer neutral beskattning av detta varu- och tjänsteselement och tillstyrker därför förslaget.

Minskade administrativa kostnader vid sänkt mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster

De stora likheter som finns mellan livsmedelsförsäljning och försäljning av restaurang- och cateringtjänster skapar enligt utredningen ökade administrativa kostnader. Både för företagen och för Skatteverket blir det otydligt om något ska klassas som det ena eller andra. Det leder till ökad tidsåtgång för alla som hanterar försäljning av något slag inom dessa kategorier och ökat behov av kontrollarbete från myndigheternas sida. Konkurrensverket är även av denna anledning positiv till en mer neutral skattesats.

Finansiering

I linje med direktivet att sänkningen av skattesatsen för restaurang- och cateringtjänster ska finansieras inom mervärdesskatteområdet föreslår utredningen att mervärdesskattesatsen om 12 procent höjs till 14,4 procent. Det innebär att skattesatsen för restaurang- och cateringtjänster sänks från 25 till 14,4 procent, och att skattesatsen på de varor och tjänster som idag beskattas med 12 procent, t ex livsmedel, rumsuthyrning i hotell och camping, omsättning av konstverk mm, höjs från 12 till 14,4 procent.

Konkurrensverket har svårt att överblicka huruvida en skattesats på 14,4 procent istället för 12 procent på dessa varor och tjänster medför en minskad eller ökad snedvridning inom mervärdesskatteområdet, ej heller huruvida detta bör betraktas som en konvergens mot genomsnittet inom EU. Konkurrensverket har därför inga synpunkter avseende förslaget till finansiering.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit Stefan Sagebro.

Dan Sjöblom

Stefan Sagebro